

Joan Cuscó i Clarasó

Universitat de Barcelona

Pau Casals del
**casteller i la música
tradicional catalana**

Prada, 19 d'octubre de 2023

Commemoració del nomenament
de Pau Casals com a doctor honoris
causa per la Universitat de Barcelona

Dimarts 17 d'octubre de 2023 — 12:00
Paranimf de la Universitat de Barcelona
(Gran Via de les Corts Catalanes, 585, Barcelona)

50 ANIVERSARI DE LA MORT DE PAU CASALS 1973-2023

FUNDACIÓ Pau Casals

UNIVERSITAT DE BARCELONA

1939 - 2013

Doctor Honoris Causa,
18 de gener del 1939.
Universitat de Catalunya

MAIRIE DE
PRADES
AU CŒUR DU CONFLENT

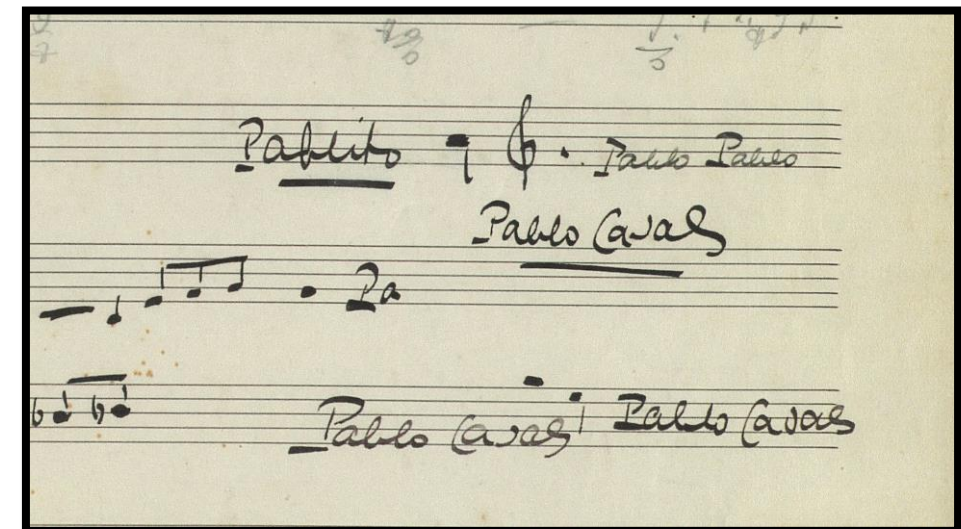
CASAL del CONFLENT

Pau Casals a Prada

Ajut als refugiats, creació del festival...

“Nil em deixen ni puc concentrarme”.

» Baltasar Samper (1888-1966), 1950

Pau Casals a Prada

Ajut als refugiats, creació del festival...

Visites dels Nens del
Vendrell, 1964 i 1966.
Jame Casalta (timbaler)

Pau Casals,

carta Lleó Fontova, maig del 1930:

Es condició humana combatre i destruir si és possible tota idea bona i generosa; per contra, és condició dels elegits de no deixar-se abatre siguin les que siguin les contrarietats.

Una intel·ligència i un cor ben plantat s'imposarà i acomplirà el que es proposi.

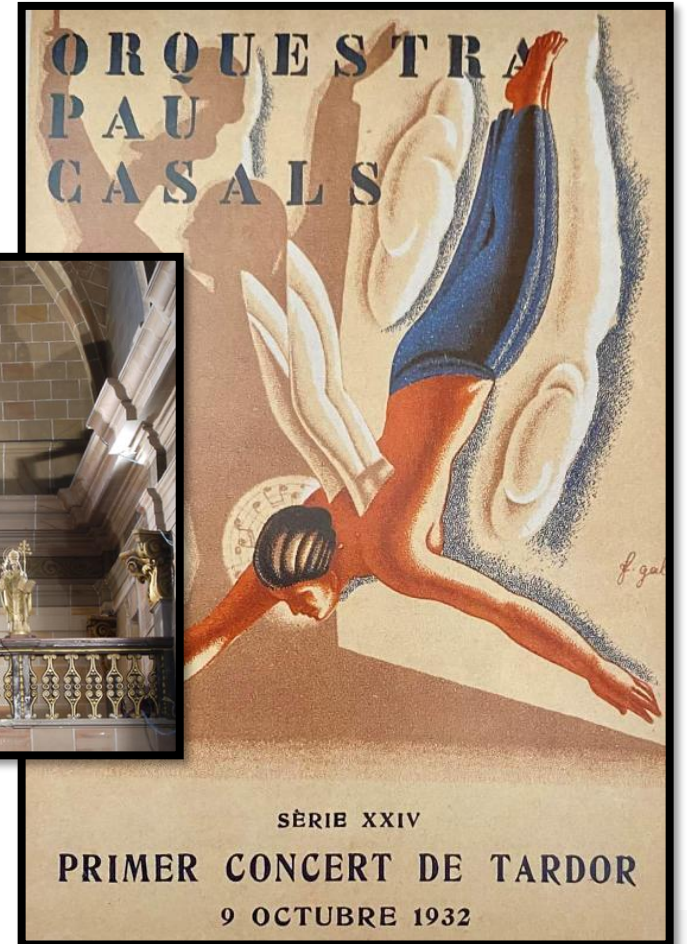
PAU CASALS, COM PENSAVA, QUI ERA, COM EL VEIEN..., 1937

- » “Pau Casals, com a català, també ens ha fet emocionar. Quan parla de Catalunya, dels seus problemes, dels seus neguits i de les seves virtuts, sentiu esgarrifances de joia. Hi té una fe sense límits en Catalunya. I quan parla del poble, dels humils, ho fa amb un respecte i amb una estimació pròpia d'aquells que saben copsar els anhels i els sentiments de l'ànima del poble. I, tanmateix, Pau Casals en parla amb fonament de causa de l'ànima del poble. Ell hi ha nascut, hi ha viscut i hi conviu encara amb el poble, malgrat haver arribat al cim més alterós de la glòria humana i haver rebut homenatges de potentats, de reis i de magnats de pertot.”

Orquestra Pau Casals, 1920-1937

I de l'orgue del Vendrell, 1919-1929

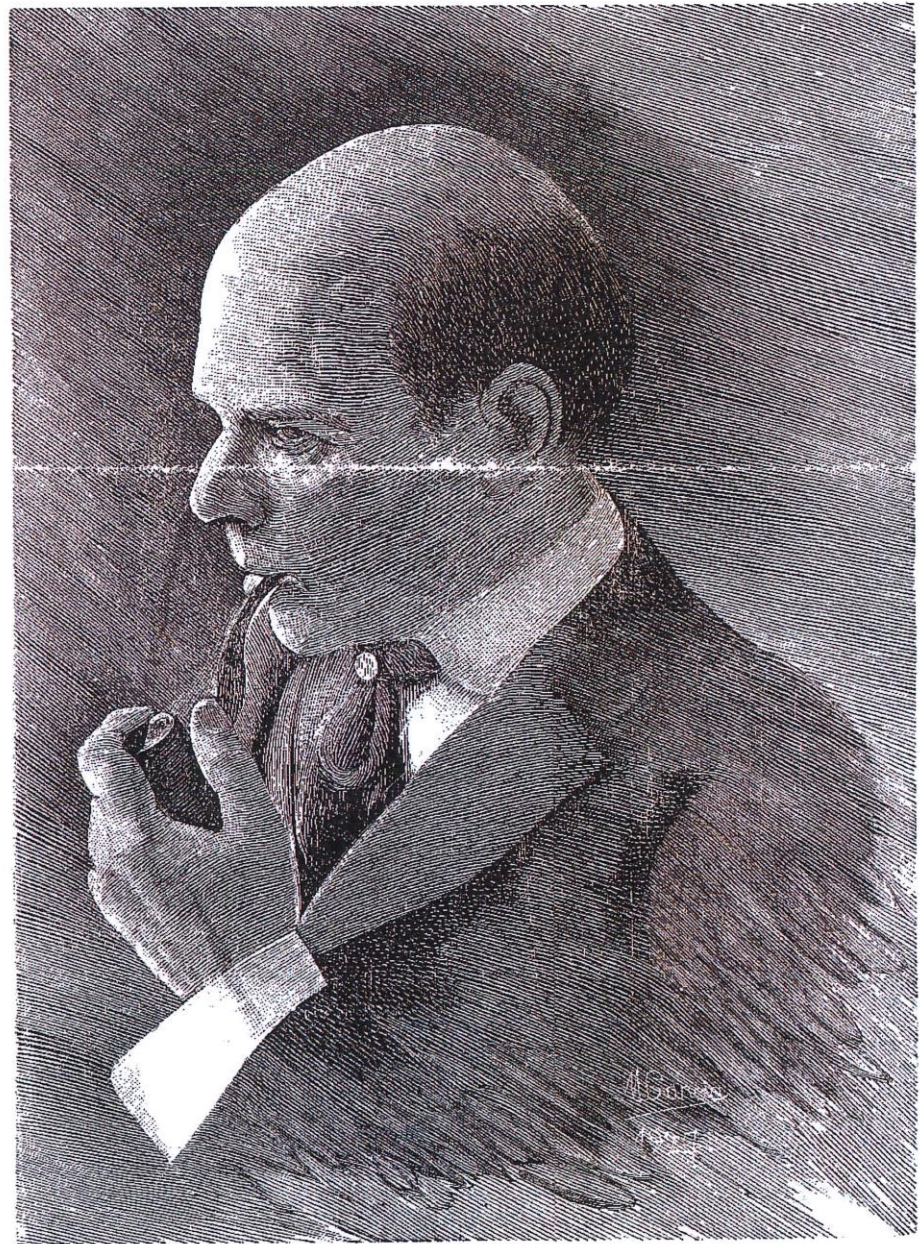

1927

Una data assenyalada:

Fill predilecte del Vendrell

Retrat de Manuel Garcia / II Exposició d'Art del Penedès

1927 cap on anem?

Exposicions d'Art del Penedès
i concerts.

ASSOCIACIÓ DE MÚSICA
DE VILAFRANCA

CURS II

17.e CONCERT

Orquestra

PAU CASALS

Ramon Roca i Sans
(Valls, Alt Camp,
1850 — Barcelona,
1926)

D'allò que es perd"

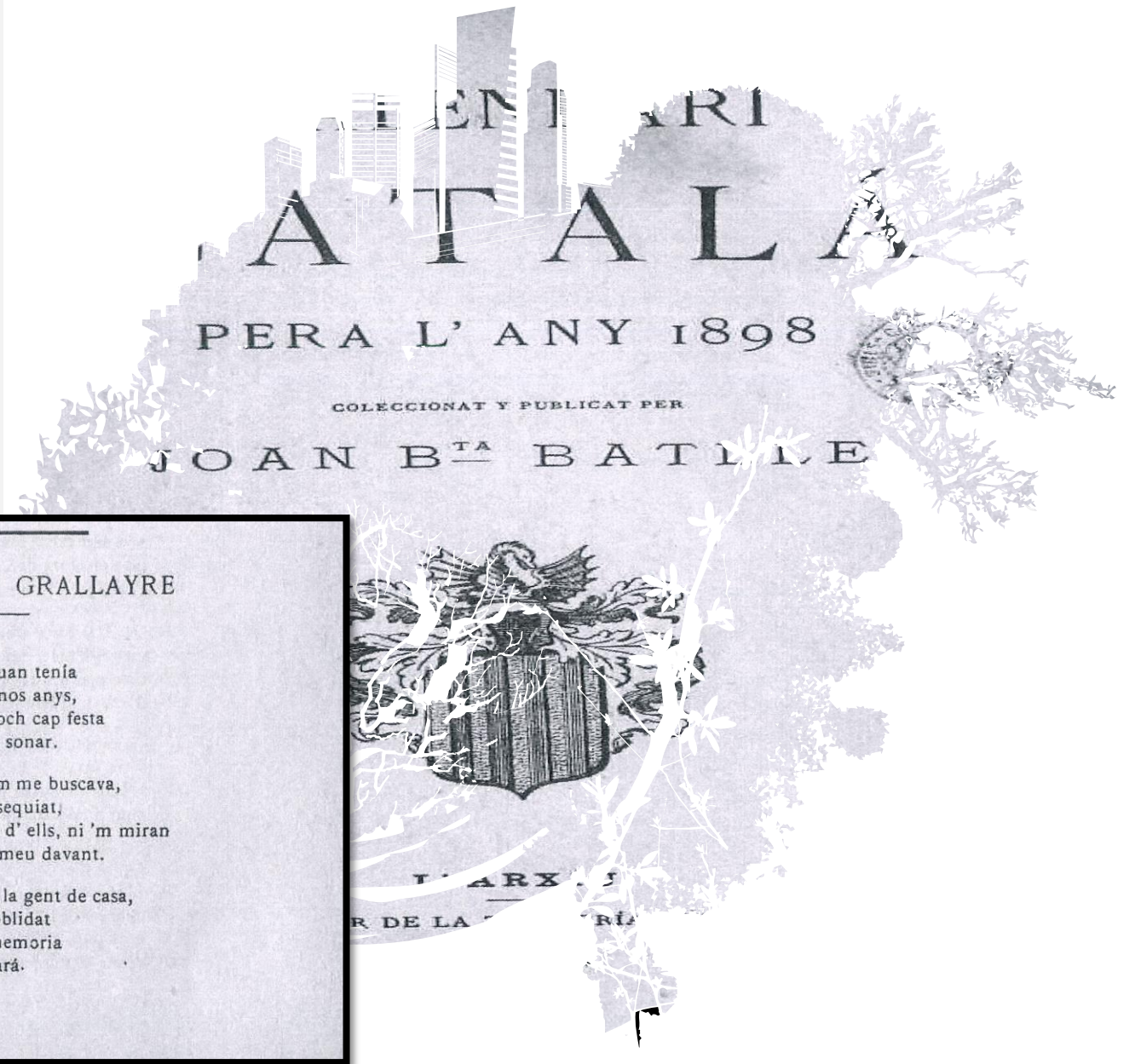
LO DARRER GRALLAYRE

I

Temps enrera, quan tenia
més humor y menos anys,
no hi havia en lloch cap festa
hon no hi anés á sonar.

Tothom... tothom me buscava,
era ben vist y obsequiat,
peró avuy, molts d' ells, ni 'm miran
quan passen pel meu davant.

Dintre uns anys, la gent de casa,
de mi s' haurán oblidat
y ni sombra ni memoria
del grallayre restará.

1927 cap on anem?

Festes i gralles... *Gaseta de Vilafranca*, 1927

Major se'n va. Les danses, balls i *Xiquets*, -siguem sincers-cada any interessen menys. encara que algú ens vulgui fer creure el contrari. No ens tira la rradició, ni l'amor a les coses matries: Potser fem mal fet, però patim el mal del segle: volem novetat, emoció, interès; i uns *Xiquets* del Vendrell, i un castell de focs consuetudinari i unes velles dels cafès com cada any, no ens diuen res, *Rinovar o morire*.

* * *

Potenciar les gralles i els castells amb concursos. “Cal ruixar-la [la vila del vendrell] amb el sagrat ungiment d'amor patri, estimulante-la vers a tot allò que constitueixi cultura intel·lectual, tal com és l'amor a les arts, les ciències i les lletres, en totes les seves manifestacions i diversos rams del saber humà, com així mateix, a les tradicions i costums de nostra terra, que solament és així com prosperen i es fan grans els pobles, fent-los forts d'intel·ligència, per mitjà de l'ensenyança i de la cultura. [...] Cuidar de que no's perdin les típiques gralles i'ls Xiquets de Valls, fomentant els castellers, per mitjà de concursos, que's podrien organitzar cada any per la Festa Major, donant un premi anualment, com ja galanament l'oferí nostre eminent compatriota i En Pau Casals.”

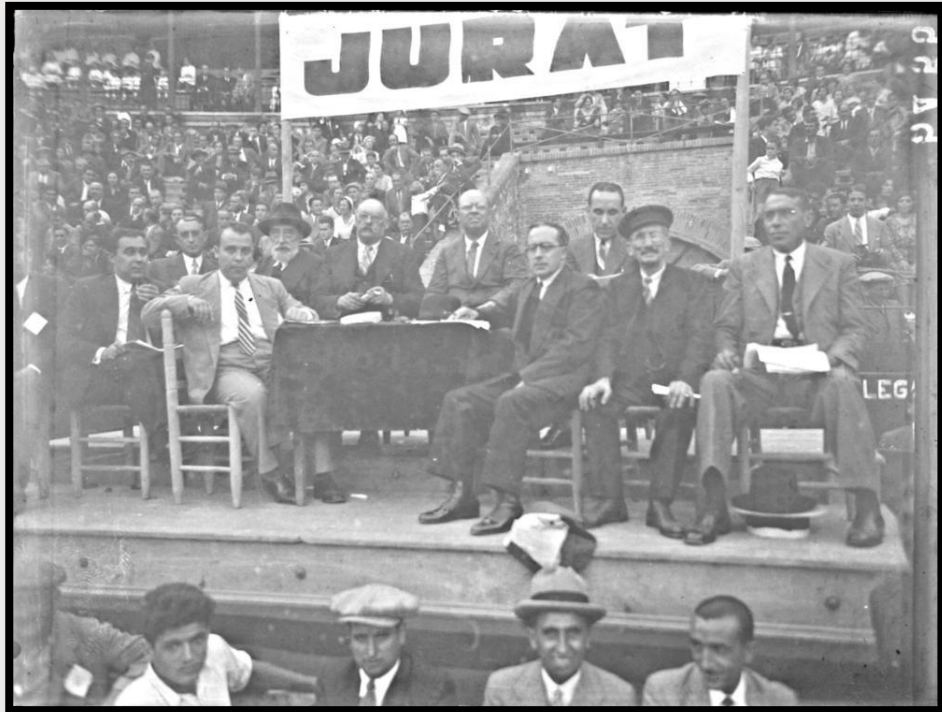

1932 Pau Casals i els castells

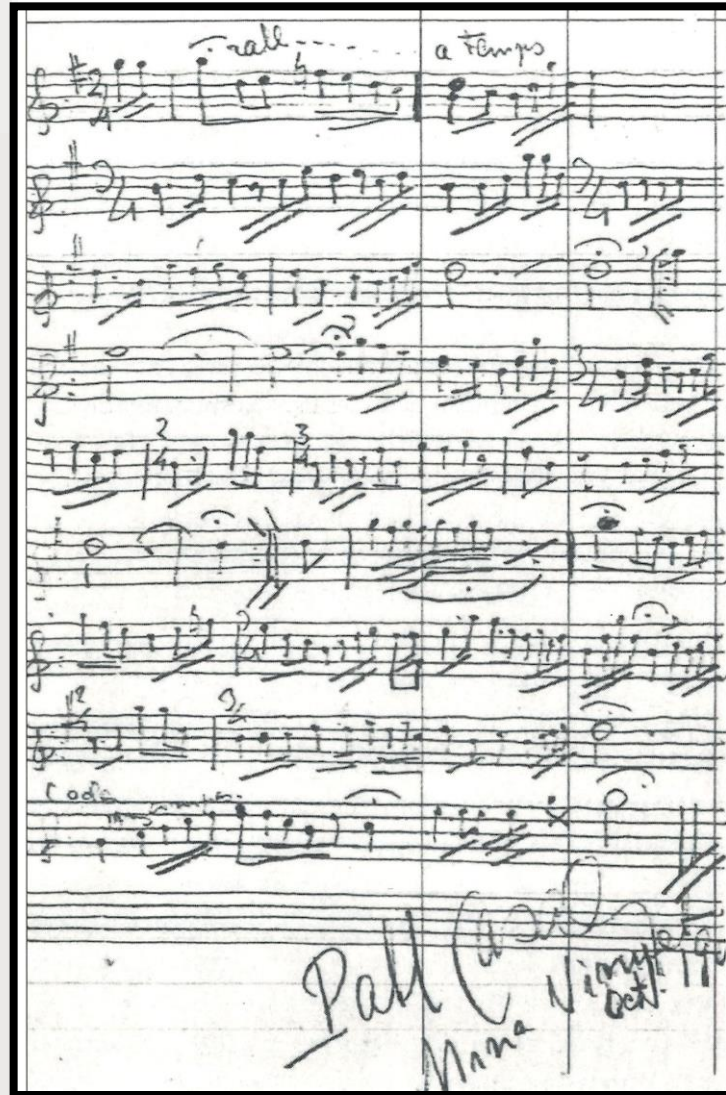
"Com a vendrellenc, admiro els Castells i em commouen molt. [...] Els sentiments i ideals castellers es conserven i desitjo que continuïn", 1976

PAU CASALS I ELS CASTELLS

1900 Toc de Castells
1932 president Jurat

Los Xiquets de Vall.
Marcha dels Castells

rall a tempo

A.

B.

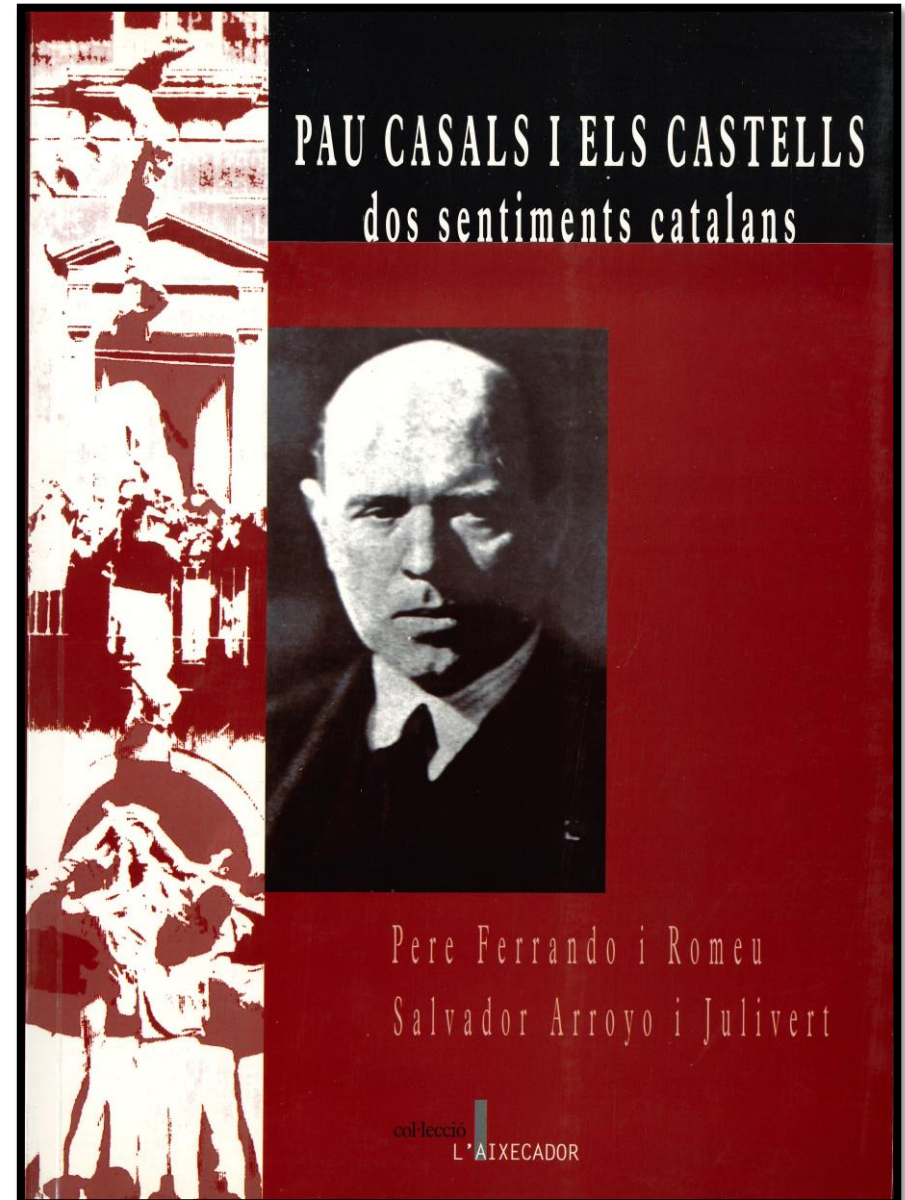
C.
Cora
seus compars

Aquesta música dels castells es una transcripció que de la tonada en feu nostre compatriota l' eminent violoncellista Pau Casals.

1935 cap on anem?

1934 homenatge a Barcelona, 1935 un carrer a Vilafranca (hi assisteix), 1935 contacte a Londres amb Josep Cañas...

PAU CASALS I ELS GRALLERS

Els Romeas
Els pelegrins
Els Capblancs

Tres de sis
"Xiquets de Valls" a Horta.
1934
Perez de Rozas

PAU CASALS I ELS GRALLERS

Els Romeas:

Recuperar la gralla seca (p. s. XX)

Els Pelegrins:

La sardana del "Pelegrí" (1927)

Els Capblancs:

Les melodies dels castells

PAU CASALS I ELS GRALLERS

Els Pelegrins: La sardana del "Pelegrí" (1927)

Score

Sardana (1927)

"De la part melòdica d'aquesta sardana n'és autor el Pelegrí,
el graller famós [...] coordinada i arranjada per / P. C."

Piano

mf

Pno.

p *ff*

Pno.

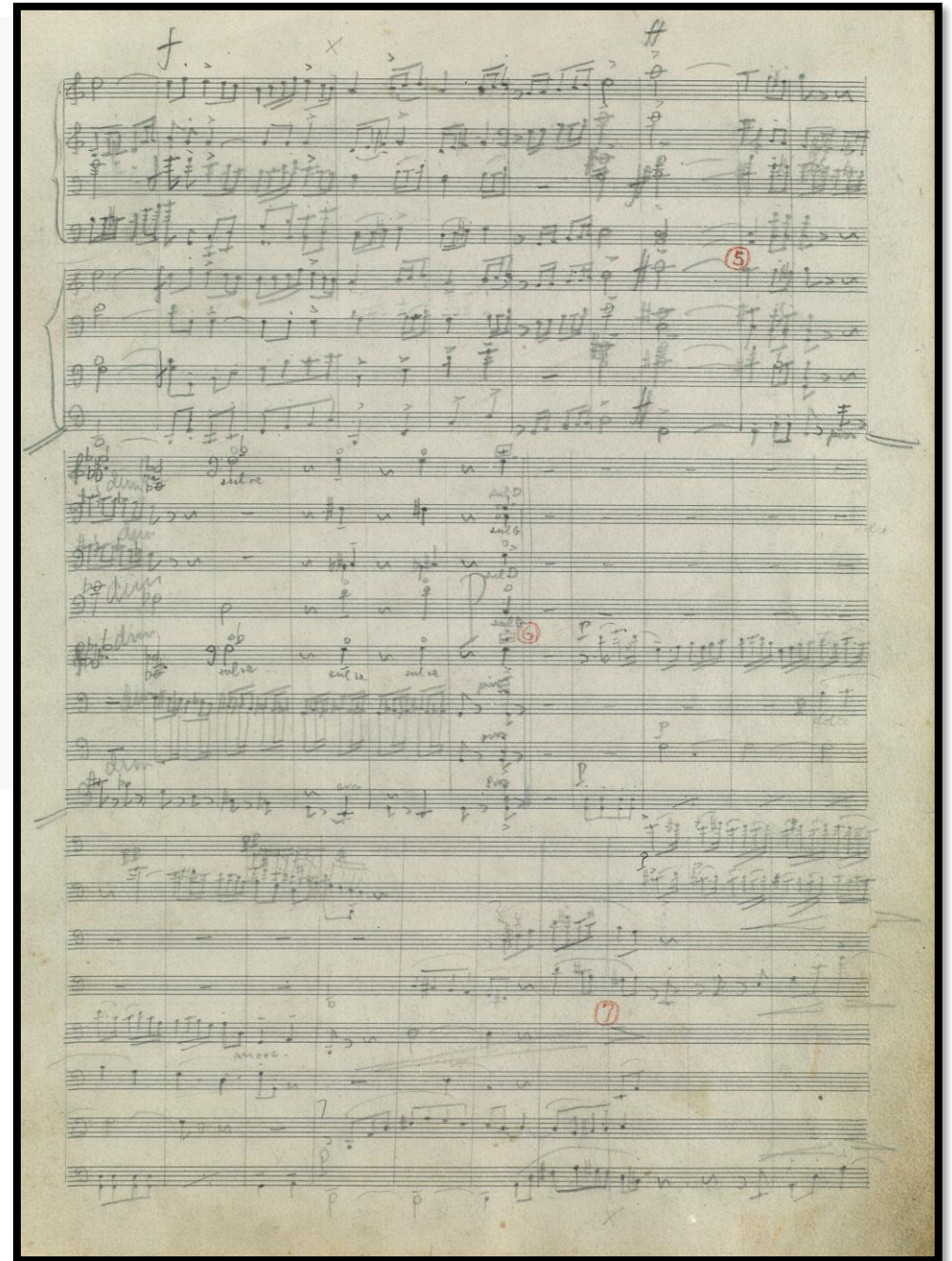
f

UNA OBRA POLITONAL

La processó de sant Fèlix de Vilafranca

32 violoncel·les / vuit veus (Glossa de l'Entrada del sant)

1929 versió d'Enric Casals

Pau Casals, els Castells i la música tradicional

Moltes gràcies!

